

DECIZIA nr.686
din 30 septembrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.23 alin.(3) și ale art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

Publicată în Monitorul Oficial nr.1313 din 30.12.2020

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel-Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia-Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	- magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, excepție ridicată de societatea La Rocca SRL (creditoare), prin administrator Globocon SRL, în Dosarul nr.4130/299/2017 al Judecătoria Sectorului 1 București – Secția a II-a civilă, precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din aceeași lege, excepție ridicată de Autoritatea Electorală Permanentă în același dosar al aceleiași instanțe de judecată.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 iunie 2020, în prezența reprezentantului Ministerului Public, domnul procuror Liviu Drăgănescu, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, în temeiul art.14, art.57 și al art.58 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus amânarea pronunțării pentru datele de 23 iunie 2020, 25 iunie 2020, 17 septembrie și, respectiv, 30 septembrie 2020, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 27 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr.4130/299/2017, **Judecătoria Sectorului 1 București – Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.23 alin.(3) și ale art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.** Excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006 a fost ridicată de societatea La Rocca SRL (creditoare), prin administrator Globocon SRL, iar excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din aceeași lege a fost ridicată de terțul poprit Autoritatea Electorală Permanentă, într-o cauză având ca obiect validarea popririi debitorului Partidul Național Liberal.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** referitoare la prevederile art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006, se susține că acestea creează o discriminare pozitivă în favoarea partidelor politice deoarece sumele de bani ce reprezintă subvenții de la bugetul de stat acordate partidelor politice nu pot fi supuse executării silite prin poprire. Or, toate celelalte subiecte de drept – persoane fizice sau juridice de drept public sau privat - sunt supuse, în calitate de debitori, aceluiași regim juridic al executării silite prin poprirea veniturilor obținute, în limita creanței datorate, fără a exista prevederi care să le permită sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor asumate și neîndeplinite, cu atât mai mult cele întemeiate pe titluri executorii. Astfel, în același dosar de executare, o persoană fizică sau juridică va fi executată silit, în timp ce unui partid politic nu i se poate institui poprire pe conturi, fiind invocate prevederile legale criticate. Or, este acceptabilă instituirea unui tratament diferit pentru situații diferite, însă o măsură de protecție care se aplică unei categorii sociale sau profesionale nu poate avea semnificația unui privilegiu care să permită discriminarea.

5. În ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din Legea nr.334/2006, se arată că acestea contravin prevederilor art.16 alin.(1) și (2) din Constituție deoarece dau posibilitatea partidelor politice de a utiliza subvenția de la bugetul de stat pentru plata

cheltuielilor cu onorariile avocaților, executorilor judecătorești, experților, pentru plata taxelor de timbre, precum și pentru plata penalităților. Această soluție legislativă, introdusă prin Legea nr.3/2017, nu corespunde rolului constituțional al partidelor politice de a contribui la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor și nici nu servește scopului pentru care partidele politice primesc subvenții de la bugetul de stat, acela de a sprijini activitatea partidelor politice în vederea îndeplinirii misiunii publice definite de art.8 alin.(2) din Constituție. Noile dispoziții, care stabilesc ce destinații pot avea veniturile care provin din subvenții de la bugetul de stat, creează un privilegiu partidelor politice în raport cu celelalte persoane fizice sau juridice, contrar principiului egalității în drepturi și în fața legii.

6. În baza acestor prevederi, partidele politice își pot asuma obligații contractuale care nu au legătură cu misiunea lor publică, pe care să nu le respecte, urmând ca statul și, în definitiv, fiecare contribuabil, să răspundă pentru neîndeplinirea obligațiilor partidelor politice prin suportarea datoriilor acestora de la bugetul de stat. Legea nr.334/2006 stabilește, la art.3, care sunt sursele de finanțare ale activității partidelor politice, precum și faptul că veniturile realizate de partidele politice din activități proprii (prevăzute la art.16 din lege) sunt scutite de impozite și taxe, astfel că acestea nu contribuie în vreun fel la bugetul de stat. Ca atare, autoarea excepției consideră că plata cheltuielilor enumerate la art.25 lit.v), w) și y), nefiind ocazionate de misiunea publică a partidului politic, nu ar trebui să se facă din subvențiile primite de la bugetul de stat, care reprezintă un ajutor pentru realizarea acestei misiuni constituționale, ci din veniturile obținute din activitățile legale proprii.

7. Astfel, plata penalităților, prevăzute la art.25 lit.y), sunt impuse dacă un partid politic s-ar face vinovat de cauzarea cu intenție sau din culpă a unui prejudiciu, ceea ce denotă, în final, faptul că un partid politic nu a respectat ordinea de drept, nefiind îndeplinit unul dintre atributele misiunii publice pentru care a fost înființat.

8. Taxele judiciare de timbru, prevăzute la art.25 lit.w), sunt datorate de către toate persoanele fizice și juridice, inclusiv instituțiile publice ale statului român, cu excepția acțiunilor și cererilor care au ca obiect venituri publice. Faptul că partidele politice pot plăti aceste taxe din subvenția de la bugetul de stat, fără a contribui la acest buget, apare ca un privilegiu nejustificat și deci, ca o discriminare.

9. În ce privește cheltuielile cu onorariile avocaților, executorilor și experților din subvenția de la bugetul de stat, enumerate la art.25 lit.v), se arată că cetățenii sunt obligați, spre deosebire de partidele politice, să le suporte din veniturile proprii, fiind o consecință a dreptului de dispoziție al persoanei fizice sau juridice. În plus, art.25 lit.t) din aceeași lege enumeră cheltuielile cu consultanța juridică printre cele ce se pot plăti din subvenția de la bugetul de stat primită de partidele politice, ceea ce ar duce la ideea că prevederea de la lit.v) a art.25 se referă, în realitate, la achitarea cheltuielilor de judecată. Or, Codul civil arată că acestea sunt suportate de partea care pierde procesul, aceasta urmând a le plăti din veniturile realizate din activitățile proprii, nicidecum din subvenția acordată de statul român din veniturile de la bugetul de stat.

10. În concluzie, autoarea excepției – Autoritatea Electorală Permanentă - consideră că utilizarea subvenției de la bugetul de stat de către partidele politice ar trebui să se limiteze strict la activitățile pe care acestea trebuie să le desfășoare pentru promovarea valorilor și intereselor naționale, pluralismului politic, contribuirea la formarea opiniei publice, participarea cu candidați la alegeri și la consultarea unor autorități publice și stimularea participării cetățenilor la scrutine, potrivit art.2 din Legea partidelor politice nr.14/2003.

11. **Judecătoria Sectorului 1 București – Secția a II-a civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât și alte sume de bani, care privesc alte tipuri de creditori, sunt exceptate de la executarea silită, în funcție de afectațiunea specială a acestora [art.781 alin.(5) sau art.729 alin.(7) din Codul de procedură civilă].

12. Cu privire la admisibilitatea excepției, mai precis la legătura acesteia cu soluționarea cauzei, se precizează, în prealabil, că litigiul are ca obiect validarea popririi înființate de executorul judecătoresc într-un dosar de executare din anul 2016, asupra tuturor veniturilor pe care debitorul Partidul Național Liberal le încasează de la terțul poprit Autoritatea Electorală Permanentă, în limita unei creanțe astfel stabilite. Dispozițiile art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006 – criticate de creditor - au stat la baza refuzului terțului poprit de a da curs popririi înființate, întrucât subvenția acordată de la bugetul de stat nu poate face obiectul unei executări silite prin poprire, astfel că legătura lor cu soluționarea cauzei este evidentă. Cu referire la prevederile art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din aceeași lege, se precizează că o parte din suma totală pentru care s-a înființat poprirea o reprezintă cheltuielile de judecată – taxe judiciare de timbru și onorarii de avocat, precum și cheltuielile de executare silită, creditorul solicitând ca din subvenția de la bugetul de stat să fie acoperită întreaga creanță (debitul principal, cheltuieli de executare silită, taxe de timbru și onorarii avocațiale). Or, eventuala neconstituționalitate a dispozițiilor mai sus menționate și criticate va determina soluția pe care instanța o poate stabili cu privire la obiectul cererii de validare a popririi.

13. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată **președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului**, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Autoritățile publice menționate** nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise transmise la dosarul cauzei de partea Autoritatea Electorală Permanentă, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art.23 alin.(3) și ale art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.339 din 18 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare. Curtea observă că art.25 alin.(1) a fost modificat prin articolul unic pct.I din Legea nr.3/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.44/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.48 din 17 ianuarie 2017, textele criticate – lit.v), w) și y) ale art.25 alin.(1) fiind introduse în cuprinsul Legii nr.334/2006 cu acest prilej. Textele de lege criticate au următorul conținut:

- Art.23 alin.(3) – „(3) *Subvențiile de la bugetul de stat acordate partidelor politice au statut de afecțiune specială și nu sunt supuse executării silită prin poprire.*”;

- Art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) – „(1) *Veniturile care provin din subvenții de la bugetul de stat pot avea următoarele destinații: (...)*

v) cheltuieli cu onorariile avocaților, executorilor și experților;

w) cheltuieli cu taxele de timbru; (...)

y) cheltuieli cu penalitățile.”

17. **Prevederile constituționale** invocate în motivarea excepției sunt cele ale art.16 alin.(1) și (2), referitoare la principiul egalității în drepturi.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006**, Curtea reține că acestea sunt criticate din perspectiva încălcării principiului egalității și al nediscriminării, consacrat de art.16 alin.(1) și (2) din Constituție, deoarece, în comparație cu orice alt subiect de drept aflat în procedura executării silită, favorizează partidele politice prin aceea că prevăd insesizabilitatea sumelor primite de acestea ca subvenții de la bugetul de stat. Litigiul în care a fost invocată această excepție are ca obiect o cerere de validare a popririi, înregistrată pe rolul instanței de către un profesionist, în calitate de creditor următor/popritor al Autorității Electorale Permanente, aceasta din urmă având calitatea de terț poprit al unui partid politic.

19. Problema de drept pe care o ridică prezenta cauză este dacă creditorul următor (autor al excepției de neconstituționalitate) poate să își îndeplinească creanța din subvențiile lunare alocate de către Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) către un partid politic în temeiul Legii nr.334/2006.

20. Analizând dispozițiile art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006, Curtea reține că acestea stabilesc regula afecțiunii speciale și a insesizabilității subvențiilor de la bugetul de stat acordate partidelor politice.

21. Curtea observă că *afecțiunea specială* și caracterul neurmăribil/insesizabil al unor bunuri reprezintă instituții juridice cu privire la care Codul civil și Codul de procedură civilă instituie un regim juridic derogatoriu de la regula generală a urmăririi bunurilor debitorului. Potrivit art.31 alin.(2) și (3) din Codul civil, „*Patrimoniile de afecțiune sunt masele patrimoniale fiduciare, constituite potrivit dispozițiilor titlului IV al cărții a III-a, cele afectate exercitării unei profesii autorizate, precum și alte patrimonii determinate potrivit legii.*”, iar în privința persoanei juridice, art.187 din același Cod prevede că „*Orice persoană juridică trebuie să aibă o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu, afectat realizării unui anumit scop licit și moral, în acord cu interesul general.*” Totodată, art.727 din Codul de procedură civilă enumeră bunurile care nu sunt supuse urmăririi silită: a) bunurile de uz personal sau casnic indispensabile traiului debitorului și familiei sale și obiectele de cult, dacă nu sunt mai multe de același fel; b) obiectele indispensabile persoanelor cu handicap și cele destinate îngrijirii bolnavilor; c) alimentele necesare debitorului și familiei sale pe timp de 3 luni, iar dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, alimentele necesare până la noua recoltă, animalele destinate obținerii mijloacelor de subsistență și furajele necesare pentru aceste animale până la noua recoltă; d) combustibilul necesar debitorului și familiei sale socotit pentru 3 luni de iarnă; e) scrisorile, fotografiile

și tablourile personale sau de familie și altele asemenea și f) *bunurile declarate neurmăribile în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.*

22. Afectațiunea specială a bunurilor are în vedere destinația acestora, iar caracterul lor neurmăribil semnifică excluderea acestora de la regimul general al executării silite a bunurilor. Ambele instituții juridice, întrucât au titlul de excepție de la regimul juridic general al executării silite, sunt permise numai în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

23. Una dintre excepțiile prevăzute de lege în acest sens o reprezintă și prevederile art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006, care stabilesc statutul de afectațiune specială al subvențiilor de la bugetul de stat acordate partidelor politice acestora, precum și caracterul insesizabil al acestora, întrucât nu sunt supuse executării silite prin poprire. Față de reglementările de drept civil, Curtea reține că, în acest caz, bunurile exceptate de la executarea silită prin poprire sunt reprezentate de subvențiile de la bugetul de stat, deci un bun proprietate publică, fiind incidente dispozițiile art.861 alin.(1) din Codul civil potrivit cărora „*Bunurile proprietate publică sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile*”.

24. Curtea reține, în contextul criticilor de neconstituționalitate a dispozițiilor art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2004, că partidele politice sunt, potrivit art.1 și 2 din Legea partidelor politice nr.14/2003, *persoane juridice de drept public*, reprezentând asociații cu caracter politic ale cetățenilor români cu drept de vot, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței lor politice, îndeplinind o *misiune publică garantată de Constituție*. Art.8 alin.(2) din Constituție consacră rolul partidelor politice de a contribui la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, iar în concretizarea acestui rol fundamental, legea antementionată prevede expres că, prin activitatea lor, partidele politice promovează valorile și interesele naționale, pluralismul politic, contribuie la formarea opiniei publice, participă cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice și stimulează participarea cetățenilor la scrutinuri, potrivit legii.

25. Așadar, partidul politic este o persoană juridică în sensul că reprezintă o asociere de persoane, însă rolul stabilit chiar de Constituție îi imprimă acesteia un regim juridic special, și anume acela de persoană juridică de drept public cu un statut special.

26. Pentru realizarea rolului fundamental într-un stat de drept, democratic și pluralist, art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.334/2004 enumeră, printre sursele de finanțare a activității unui partid politic, subvențiile de la bugetul de stat, celelalte surse fiind reprezentate de 1) cotizații ale membrilor de partid; 2) donații, legate și alte liberalități; 3) venituri provenite din activități proprii, conform art.16 și 4) împrumuturi în bani de la persoane fizice și juridice. Fiind vorba de bugetul de stat, aceste subvenții au, conform art.23 alin.(3) din lege, statut de afectațiune specială și sunt insesizabile, iar în considerarea regimului de afectațiune specială, art.25 stabilește în mod expres și limitativ care sunt destinațiile pe care acestea le pot avea.

27. Examinând destinațiile enumerate în cuprinsul art.25, Curtea reține că sumele alocate de la bugetul de stat au drept scop, în general, asigurarea funcționării partidului ca entitate asociativă (cum sunt cheltuielile materiale pentru întreținerea și funcționarea sediilor; cheltuielile de personal; cheltuielile cu chiriiile și utilitățile sediilor; cheltuielile de întreținere și reparații auto; cheltuielile cu prime de asigurare; cheltuielile de transport sau cheltuielile cu combustibili și carburanți) și a desfășurării activităților specifice unui partid politic (cum sunt, de exemplu, cheltuielile cu cotizațiile datorate organizațiilor politice internaționale la care este afiliat partidul politic; investițiile în bunuri mobile și imobile, necesare activității partidelor respective; cheltuieli cu producția și difuzarea de spoturi publicitare; cheltuielile cu consultanța politică). Prin urmare, sumele de bani alocate de la bugetul public vor fi utilizate în scopurile strict prevăzute de lege și vor intra în circuitul civil, prin contractarea de diferite bunuri și servicii sau prin plata directă a altor obligații financiare.

28. În acest context, Curtea constată că, dacă alocarea unor subvenții de la bugetul de stat partidelor politice se justifică prin natura juridică a unui partid politic, iar aceste sume beneficiază în mod firesc de statutul de afectațiune specială, nu același lucru se poate reține și despre caracterul insesizabil al acestor subvenții, din moment ce acestea sunt destinate prin lege efectuării unor operațiuni comerciale.

29. Astfel, chiar dacă, sub aspectul titularului bunului, aceste sume de bani, provenind de la bugetul de stat, se înscriu, *lato sensu*, în categoria bunurilor proprietate publică și *ope legis* au caracter insesizabil, acest caracter nu se poate prezerva în continuare, după utilizarea lor ca modalitate de plată în cadrul operațiunilor comerciale de pe piața economică a bunurilor și serviciilor. Obiectul unui contract de vânzare-cumpărare constă, de regulă, în prestarea unui anumit serviciu sau cumpărarea/vânzarea unui bun, în schimbul unei plăți. Obligația principală a prestatorului/vânzătorului constă în executarea serviciului sau vânzarea bunului, iar obligația principală a beneficiarului/cumpărătorului constă în efectuarea plății, în termenii și condițiile contractului încheiat. Prin urmare, în raportul juridic născut prin încheierea unui contract, creditorul are dreptul la plată, iar debitorului îi revine obligația corelativă a plății.

30. Potrivit art.1469 din Codul civil, obligația se stinge prin plată atunci când prestația datorată este executată *de bunăvoie*, iar plata constă în remiterea unei sume de bani sau, după caz, în executarea oricărei alte prestații care constituie obiectul însuși al obligației. Pe de altă parte, orice plată presupune o datorie (art.1470 din Codul civil). Art.1516 din Codul civil conferă creditorului dreptul la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației, iar atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația și se află în întârziere, creditorul poate să treacă la *executarea silită a obligației*. Debitorul răspunde personal de îndeplinirea obligațiilor sale, dacă prin lege nu se dispune altfel, răspunderea debitorului putând fi limitată numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege (art.1518 din Codul civil). Totodată, potrivit art.1520 din același Cod civil, creditorul poate urmări și bunurile care aparțin terților, dacă acestea sunt afectate pentru plata datoriilor debitorului ori au făcut obiectul unor acte juridice care au fost revocate ca fiind încheiate în fraudă creditorului. Neplata prețului de către cumpărător este sancționată, conform art.1724 din Codul civil, prin acordarea dreptului vânzătorului de a obține fie executarea silită a obligației de plată, fie rezoluțiunea vânzării, precum și, în ambele situații, daune-interese, dacă este cazul.

31. Cât privește *instituția popririi*, astfel cum aceasta este reglementată de art.781 din Codul de procedură civilă, Curtea reține că aceasta vizează, în esență, urmărirea silită a sumelor de bani, titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmăribile datorate debitorului ori deținute în numele său de o a treia persoană, în temeiul unor raporturi juridice existente. Art.781 alin.(5) lit.a) exclude de la executarea silită prin poprire sumele care sunt destinate unei afecțiuni speciale prevăzute de lege și asupra cărora debitorul este lipsit de dreptul de dispoziție. De asemenea, pot fi poprite și bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele său, în condițiile prevăzute de art.733 alin.(1), respectiv cu excepția cazului în care terțul nu recunoaște că bunurile aparțin debitorului urmărit. Dacă terțul recunoaște că bunurile aparțin debitorului, este obligat să declare dacă le deține în temeiul vreunui titlu și să înmâneze executorului o copie certificată a acestuia, dacă este cazul.

32. Revenind la mecanismul de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, reglementat de Legea nr.334/2006, Curtea reține că, în esență, partidele politice primesc anual subvenție de la bugetul de stat, în anumite condiții prevăzute de lege. Potrivit art.23 alin.(1) teza întâi din legea menționată, subvenția de la bugetul de stat se varsă lunar, prin bugetul Autorității Electorale Permanente, într-un cont special deschis de către fiecare partid politic.

33. Or, în contextul în care partidele politice încheie în mod curent, dar cu precădere în vederea desfășurării campaniei electorale, anumite contracte de natură comercială cu furnizori de bunuri sau prestatori de servicii, al căror obiect se înscrie în destinația permisă de art.25 din Legea nr.334/2006, Curtea consideră că excluderea acestor sume de bani, subvenționate de la bugetul de stat, de la regimul executării silită prin poprire are ca efect, în realitate, încurajarea debitorului – partid politic la neexecutarea cu rea-credință a obligațiilor sale de plată, plasându-l într-o poziție net avantajoasă față de creditorul său. Acesta din urmă rămâne, practic, lipsit de orice mijloc de protecție legală de a-și îndestula creanța certă, lichidă și exigibilă. Pe baza privilegiului legal reprezentat de caracterul insesizabil al subvențiilor alocate lunar de la bugetul de stat, un partid politic este liber să folosească aceste sume de bani în limitele afecțiunii speciale, însă, în situația neexecutării de bunăvoie a obligației de plată, este ferit de orice consecință a nerespectării obligațiilor contractuale. Sub acest aspect, se creează un dezechilibru în relațiile contractuale dintre părți, de natură a pune la îndoială respectarea principiului egalității în drepturi, consacrat de art.16 din Constituție.

34. Curtea a statuat constant în jurisprudența sa că orice excepție de la regimul juridic aplicabil unei materii reprezintă, evident, o derogare de la principiul egalității în drepturi, fără privilegii și fără discriminări, aceasta fiind, în același timp, permisă de același principiu atât timp cât se justifică în mod obiectiv și rațional. Începând cu Decizia Curții Constituționale nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994, Curtea a reținut, în esență, că principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr.86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.207 din 31 martie 2003, Decizia nr.476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.599 din 11 iulie 2006, Decizia nr.573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.363 din 25 mai 2011, Decizia nr.366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.644 din 2 septembrie 2014).

35. Așadar, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului. Potrivit jurisprudenței sale, Curtea a stabilit că discriminarea se bazează pe

noțiunea de excludere de la un drept (Decizia Curții Constituționale nr.62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.49 din 25 februarie 1994), iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.470 din 11 iulie 2012, Decizia nr.164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr.681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.889 din 8 decembrie 2014). În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat. Așadar, sintagma "fără privilegii și fără discriminări" din cuprinsul art.16 alin.(1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite, astfel cum s-a arătat mai sus.

36. În lumina acestor considerente de principiu, Curtea constată că statutul special pe care îl are un partid politic, și anume acela de persoană juridică de drept public, cu rol constituțional în formarea și exercitarea voinței politice a cetățenilor, nu reprezintă, în ceea ce privește capacitatea sa civilă în relațiile contractuale/comerciale pe care le încheie, o reală justificare pentru acordarea privilegiului neplății, inclusiv din subvențiile primite de la bugetul de stat. Din punctul de vedere al contractelor încheiate cu un profesionist, un partid politic este un beneficiar al respectivului bun sau serviciu obiect al contractului, la fel ca orice altă persoană fizică sau juridică de drept public sau privat. Dacă s-ar accepta teza potrivit căreia subvențiile acordate de la bugetul de stat nu pot fi supuse executării silite prin poprire, ar însemna, în cele din urmă, că, în orice contract de natură comercială încheiat cu o persoană juridică de drept public în calitate de beneficiar sau cumpărător, aceasta din urmă ar fi legal exonerată de obligația plății, întrucât sumele de bani convenite ca plată a contractului au ca sursă de finanțare bugetul de stat. Or, calitatea de persoană de drept public nu prezintă nicio relevanță din perspectiva circuitului civil și a relațiilor comerciale, iar dreptul de proprietate al părților contractuale este în mod egal ocrotit de lege și de Constituție.

37. Așa fiind, pentru toate argumentele mai sus arătate, Curtea va constata neconstituționalitatea sintagmei „nu sunt supuse executării silite prin poprire” din cuprinsul dispozițiilor art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2004 prin raportare la prevederile art.16 alin.(1) din Constituție.

38. În ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din Legea nr.334/2006, ridicată de Autoritatea Electorală Permanentă în cursul litigiului având ca obiect validare poprire, Curtea observă că acestea nu sunt incidente în cauză. Aceasta deoarece art.25 alin.(1) enumeră limitativ destinația cheltuielilor ce se pot face din veniturile obținute cu titlu de subvenții de la bugetul de stat. Examinând această enumerare a destinațiilor [a)cheltuieli materiale pentru întreținerea și funcționarea sediilor; b)cheltuieli de personal; c)cheltuieli pentru presă și propagandă; d)cheltuieli privind organizarea de activități cu caracter politic; e)cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate; f)cheltuieli pentru telecomunicații; g)cheltuieli cu delegațiile din străinătate; h)cheltuieli cu cotizațiile datorate organizațiilor politice internaționale la care este afiliat partidul politic; i)investiții în bunuri mobile și imobile, necesare activității partidelor respective; j)cheltuieli de protocol; k)cheltuieli de birotică; l)cheltuieli cu comisioane bancare; m)cheltuieli cu chirile și utilitățile sediilor; n)cheltuieli de întreținere și reparații auto; o)cheltuieli cu prime de asigurare; p)cheltuieli de transport; q)cheltuieli cu combustibili și carburanți; r)cheltuieli cu producția și difuzarea de spoturi publicitare; s)cheltuieli cu consultanța politică; t)cheltuieli cu consultanța juridică; u)cheltuieli cu sondajele de opinie naționale și locale; v)cheltuieli cu onorariile avocaților, executorilor și experților; w)cheltuieli cu taxele de timbru; x)cheltuieli cu taxele mărcilor înregistrate; y)cheltuieli cu penalitățile.] rezultă că ele vizează exclusiv cheltuieli prilejuite de diferite activități ale partidului politic, angajate în cadrul unor relații contractuale și angajamente de plată ce exclud faza executării silite prin poprire.

39. Având în vedere faptul că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-un litigiu având ca obiect validare poprire, rezultă că dispozițiile art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) nu pot fi incidente, iar invocarea excepției de către Autoritatea Electorală Permanentă este lipsită de un interes practic. Or, Curtea Constituțională a arătat în jurisprudența sa faptul că cerința de admisibilitate prevăzută expres de art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992, referitoare la legătura textului legal criticat cu soluționarea cauzei, trebuie să reflecte inclusiv interesul autorului excepției în confirmarea pretensei neconstituționalități a respectivului text, astfel încât decizia de admitere a Curții Constituționale să producă un efect juridic concret în acea cauză [a se vedea, în acest sens, Decizia nr.230 din 16 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.5544 din 5 iulie 2019, paragraful 20, Decizia nr.866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 1 februarie 2016, paragraful 30, Decizia nr.315 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea

I, nr.548 din 24 iulie 2014, paragraful 20, cu referire la Decizia nr.29 din 21 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.240 din 3 aprilie 2014).

40. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A. d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi în ceea ce privește dispozițiile art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și cu unanimitate de voturi în privința dispozițiilor art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din aceeași lege,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

Decide:

1. Admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.23 alin.(3) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, excepție ridicată de societatea La Rocca SRL, prin administrator Globocon SRL, în Dosarul nr.4130/299/2017 al Judecătoriei Sectorului 1 București – Secția a II-a civilă și constată că sintagma „*nu sunt supuse executării silite prin poprire*” este neconstituțională.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.(1) lit.v), w) și y) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, excepție ridicată de Autoritatea Electorală Permanentă în același dosar al aceleiași instanțe de judecată.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătoriei Sectorului 1 București – Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 septembrie 2020.